

OCTUBRE

Sant Galdric (o Galderic), el patró dels pagesos catalans

Per qué els pagesos catalans haurien de multiplicar les fires i altres festes el 16 d'octubre, dia de la festivitat de Sant Galdric?

És el sant patró del Rosselló, el Conflent i el Vallespir, de Perpinyà, de Sant Martí del Canigó i de Mirapeis (Arieja). Primer la pagesia del Rosselló, i després de bona part del Principat, havien adoptat Sant Galdric com a sant patró, fins a la seva substitució per San Isidro Labrador de Madrid a partir del segle XVII.

Segons l'expert en cultura popular Alfons Llorenç, aquesta substitució és una manera més de "destruir tot el subconscient col·lectiu català". Avui, malgrat tot, encara és venerat pels pagesos de Catalunya Nord.

Mort a Sant Martí del Canigó en 900, Galdric era un camperol que, amb els seus dos germans, conreava les terres d'altri. Va defensar els drets dels pagesos, protegint-los dels abusos i maltractes dels senyors.

Va ser canonitzat l'any 990. L'any 1015, tot just acabades les obres del monestir de Sant Martí del Canigó, el comte Guifré II de Cerdanya i Conflent hi fa portar les relíquies del sant. Des de llavors, els monjos en baixaven les relíquies a la plana quan hi havia sequera o epidèmies, fins al punt que s'han arribat a comptabilitzar més de 800 processons, aplegant en moltes ocasions més de 30.000 pagesos.

Al segle XVII, França va envair els comtats catalans, motiu pel qual, el 5 de juliol de 1654, els monjos del Conflent, tement per les relíquies del sant, se les van endur cap a l'església del monestir de Sant Pau del Camp de Barcelona.

Signat el Tractat dels Pirineus, les relíquies de Sant Galdric van retornar al Canigó, passant, després de la secularització, a la Catedral de Sant Joan de Perpinyà.

El Museu Episcopal de Vic conserva un document que és un fragment del sermó per a la festa de Sant Galdric, escrit per l'abat Oliba de Sant Miquel de Cuixà entre el 1018 i el 1046.